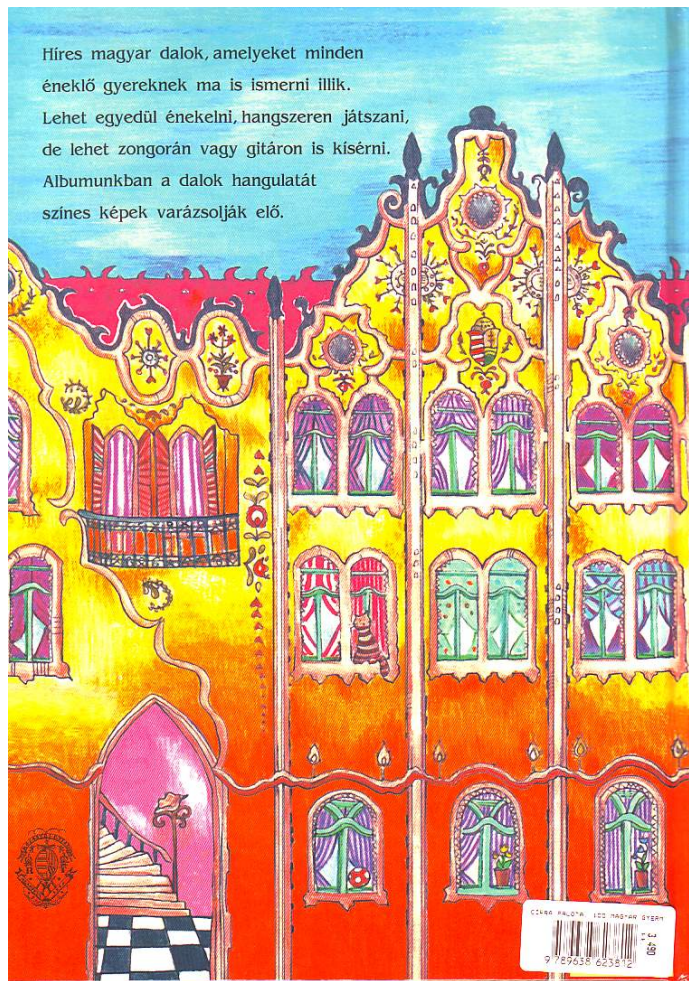

JANCSOVICS ANTAL

HANGSZERTANULÁS KEZDETEI GYERMEKDALOKKAL

Gyermekek dalok hangterjedelem szerint Dalok abc sorrendben

Hangszertanítás során sok kérdés merül fel tanárainkban, keresik a legegyszerűbb, legtermészetesebb utat. Természetesen sokféle megoldás lehetséges. A gépies, száraz ujjgyakorlatok, skálák mellett új művek is születnek. Mi - Kodály országában - sok szép, eredeti, játékkal együtt élő gyermekdalt ismerünk, hála ragyogó kiadványainknak.

Jelen munkánkban egy kis ízelítőt szeretnénk adni a két, három, majd egyre több hangot igénylő bölcsődalok, óvodai, iskolai példák közül. Legtöbb tanárunk ismeri ezeket a dalokat, így

csak alkalmazni kell az éppen kívánt hangfekvésben. Ez a közelítés, mely szolmizációs jeleket ad, lehetőséget biztosít bármely hangszernek a kívánt hangok alkalmazására. Kodály például a fekete billentyűkön ajánlotta a zongoratanítás kezdeteit.

Az elmúlt fél évszázad kísérletei nagyon sokfélék, talán összegezhetjük, sikerül-e gyermekeink élővilágát hangszereiken is megszólaltatni?

Kiadványunk - a legtöbb iskolában alkalmazott - c-furulyát veszi kiindulópontnak, de bármely dallamjátszó hangszer adottságai alapján válogathat a tanár (pl. vonósok, gitárosok üres húrjaitól indulhatunk).

Szeretnénk javasolni, hogy kottázásra neveljük gyermekeinket, tehát írják le a megadott kezdettel a dalokat. (Lehet előkészíteni is néhány "félkész" ritmust, kottafejet, amit a gyermek egészít ki.) Ha még nem próbálkoztunk ilyennel, talán szokatlanak tűnik, de idővel észrevétlenül otthonosan mozgunk a különféle transzpozíciókban, sőt még írni sem lesz szükséges.

Miért érdemes nekünk kidolgozni egy ilyen - minden hangszeren alkalmazható - módszert?

Sok gyermek keserűségét okozta már, hogy számára megoldhatatlan problémák lehetetlenné tették egy-egy mű eljátszását, volt, aki abbahagyta a tanulást. Művészetellenes korunkban kettőzött erővel kell küzdeni a nemes, értékes zene megszerettetéséért (és itt még a gyenge képességűek oktatása is hangsúlyos feladat). Ha saját gyermekdalai után más népek dalai, egyházi, világi dalok is könnyen eljátszhatóak lesznek, léphetünk tovább a barokk, klasszikus, romantikus szerzők világába.

Amerikai tanárok joggal igénylik tőlünk a hangszertanítás legegyszerűbb módját, hiszen a Kodály-módszer (vagy "magyar módszer") már náluk is elsőpró sikert aratott. Japán, Franciaország, egyéb jelentős zenei nagyhatalmak már saját gyermekdal-irodalmuk feldolgozásán fáradoznak ezzel a módszerrel.

Ne legyünk hitetlenek, tőlünk még sokat várnak a világ zenészei!

Dalok abc sorrendben

KEZDŐ OLDAL

"Lapockás" tánc
A kis utcán süt a nap...

A vadruca szép madár...
Aki nem lép egyszerre...
Áll egy ifjú nyírfa a réten... (Orosz)
Aranyzálat szakajték...
Arattam, arattam...
Az én édesemért...
Az utcában nagy a lárma... (Orosz)
Azért mondom néktek...
Borsót főztem...
Bújj, bújj, itt megyek...
Cickom mackom...
Csak azt szánom, bánom...
Csett Pápára..
Csiga-biga gyere ki...
Csiga-biga told ki szarvadat...
Csön-csön gyűrű...
Dícsérjétek az Urat...
Ecc, pecc, kimehetsz...
Egy aranyat leltem...
Eli, beli, aludjál... (Tatár)
Éliás, Tóbiás...
Elvesztettem zseebkendőmet...
Én Istenem, minek élek...
Érik a dinnye...
Erre csörög a dió...
Erre gyere arra... (Román)
Ess eső, ess...
Esztek-e ti libák...
Fecskét látok...
Főzzünk, főzzünk kalamászt...
Fut, szalad a pejgó... (Kodály-Weöres)
Gólya viszi a fiát...
Gólya, gólya gilice...
Guvadj, guvadj furulya...
Gyere Kati táncolni.
Gyertek lányok ligetre...
Hegyen a hazám... (Örmény)
Hej, apám adott pántlikát... (Francia)
Hej, tulipán, tulipán...
Héja, héja lakatos...
Hinta, palinta...
Hol lakik kend hugomasszony?
Hová mégy, hová mégy tizenkét kőműves?
Húzz, húzz Katica...
Ignác, mit látsz?
Ilyen fogó mellett..

Isten éltesse Péter Pál...
Itt a köcsög, mi van benne...
Jó a dal... Kalevala (finn) "runó" dallamok
Katalinka szállj el...
Kele kele fűzfa...
Kelj fel juhász...
Kicsi Boris ide nézz...
Kinn a bárány, benn a farkas.
Kinn a kecske, benn a farkas...
Kocsit, kocsit komámasszony...
Komáromi kisleány...
Kőparadicsom, liliom...
Kotkot-kotkot kotkodács...
Lapp dallam
Lassú folyóvíznek... (Vogul-manysi)
Mari-cseremiszt dallam
Még azt modják: nem illik...
Mély kútba tekinték...
Most viszik, most viszik...
Ne nézz hátra, jön a farkas...
Összegyűltek, összegyűltek...
Péterke, péterke...
Recse, recse pogácsa...
Rétes, kerekes...
Sárdó gyűj el...
Sárgadinnye, görögdinnye...
Sárgalábú kiskakas...
Sári néni utazik...
Sírjunk, ríjunk, elfogyott a zsírunk...
Süss fel nap...
Süssél, süssél rétest... (Finn)
Suttog a fenyves...
Szebb a páva, mint a pulyka...
Szép Heléna jó lány... (Görög)
Szeretnék szántani...
Szólj síp, szólj!
Tarts kaput Borsóné...
Tekereg az út... (Votják-udmurt)
Télapó itt van... (Donászy)
Tente, tente baba...
Ti csak esztek, isztok...
Tútót ettem, elejtettem...
Tűzet viszek az úrnak...
Tűzet viszek, nem látjátok?
Új vár, fényes vár...
Uram irgalmazz nekünk...

Van egy falu a hegyen túl... (Macedon)

Votják-udmurt dallam

Zíbor-zábor...

Zöld erdőben a tücsök...

Zsip-zsup, kenderzsup...

<http://mek.niif.hu/00000/00045/html/index.htm>